

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **M. A. A.**
st. příslušnost: X
t. č. pobytem X

proti
žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**
Odbor cizinecké policie, oddělení pobytových agend
sídlem Pražská 59, 670 20 Znojmo

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 10. 2022, č. j. KRPB-158433-44/ČJ-2022-060028-SVZ,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaná prodloužila původní sedmdesátidenní zajištění žalobce za účelem jeho správního vyhoštění o dalších třicet dnů. Žalobce namítá, že nezdůvodnila dobu prodloužení zajištění, jak měla. Krajský soud proto musel posoudit, zda tak namítá důvodně. Zároveň musel ve světle nového rozsudku Soudního dvora EU posoudit, zda zajištění žalobce netrpí i jinou nezákonností, kterou žalobce nenamítl.

II. Rozhodnutí žalované a související skutkové okolnosti

2. Žalovaná původně rozhodnutím ze dne 24. 7. 2022 žalobce zajistila za účelem jeho správního vyhoštění do Tuniska. Dobu zajištění stanovila na 70 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, konkrétně tedy do 1. 10. 2022. Zajistila ho po kontrole v lese u Břeclavi, během které žalobce nepředložil žádný cestovní doklad či jiný doklad opravňující ho ke vstupu a pobytu v ČR. Nejprve tvrdil, že je ze Sýrie. Později v prohlášení sepsaném za přítomnosti tlumočníka přiznal, že je Tunisian.
3. Žalovaná s ním proto zahájila řízení o správním vyhoštění. Důvodem zajištění bylo nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění [§ 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky; „zákon o pobytu cizinců“]. Dobu 70 dní žalovaná stanovila s ohledem na předpokládanou složitost realizace výkonu správního vyhoštění. Později tuto dobu prodloužila o dalších 30 dní.
4. Dne 21. 10. 2022, tedy deset dní před koncem původně prodloužené doby zajištění, Ředitelství služby cizinecké policie („ŘSCP“) sdělilo žalované, že již dne 18. 8. 2022 zaslalo tuniskému velvyslanectví veškeré dokumenty týkající se ověření totožnosti žalobce a vystavení náhradního cestovního dokladu. Dne 10. 10. 2022 se ŘSCP dotázalo velvyslanectví na stav ověřování totožnosti žalobce. Přesně o týden později velvyslanectví odpovědělo, že doposud neobdrželo z Tuniska žádnou odpověď. Ověřování totožnosti proto stále probíhá. ŘSCP dále uvádí, že v předchozích případech byla s tuniským velvyslanectvím velmi dobrá spolupráce. V několika případech se podařilo vydat náhradní cestovní doklad a provést správní vyhoštění. Lhůta odpovědi ze strany velvyslanectví je obvykle minimálně dva měsíce. Žalovaná z toho všeho dovodila, že se správní vyhoštění žalobce nepovede realizovat v původně stanovené době vyhoštění.
5. Rozhodnutím ze dne 26. 10. 2022, č. j. KRPB-158433-44/ČJ-2022-060028-SVZ („rozhodnutí žalované“), proto žalovaná prodloužila dobu zajištění žalobce o 30 dnů do 30. 11. 2022. Uvedla, že při stanovení této doby vycházela ze stavu ověřování totožnosti žalobce a z dalších kroků, které je nezbytné učinit za účelem realizace jeho návratu. Z úřední praxe žalovaná ví, že poté, co ŘSCP předá tuniské straně informace nezbytné k úspěšnému ověření totožnosti cizince, je dále předá prostřednictvím diplomatické pošty příslušnému orgánu na území Tuniska. Ten pak provádí samotné prověřování poskytnutých údajů v příslušných evidencích. Doba trvání tohoto procesu je podle aktuálních zkušeností ŘSCP minimálně 12 týdnů. ŘSCP podle svého vyjádření předalo žádost o ověření totožnosti žalobce tuniské straně dne 18. 8. 2022. Ke dni 21. 10. 2022 – tedy k 70. dni uvedené lhůty 12 týdnů potřebné k ověření totožnosti – totožnost cizince ověřená nebyla. S ohledem na to, že tato lhůta 12 týdnů je lhůtou minimální, rozhodla žalovaná o prodloužení doby trvání zajištění žalobce o 30 dní. Žalovaná reagovala také na judikaturu Krajského soudu v Brně, zejména na rozsudek ze dne 14. 10. 2022 č. j. 41 A 46/2022-26.
6. Pro úplnost žalovaná dále uvedla, že při stanovení celkové doby trvání zajištění je kromě doby potřebné pro ověření totožnosti cizince třeba přihlédnout k době, která je v další fázi celého realizačního procesu nutná k zabezpečení přepravních náležitostí podmiňujících v případě Tuniska následné získání cizincova cestovního dokladu. To opět zajišťuje ŘSCP. Jde o činnost spočívající v obstarání letenek, zajištění souhlasu tranzitních států se vstupem do jejich tranzitních zón v případě, že nebude možné leteckou přepravu uskutečnit přímou linkou, případně vyjednávání průvozu cizince přes jiné státy EU. Jak dlouho to trvá, ovlivňuje mnoho faktorů. Minimálně jsou to tři týdny. Další dva týdny pak trvá

komunikace se zemí původu cizince ohledně jeho zpětného přijetí a případné vyřízení víz pro eskortující policisty.

7. Žalovaná dodala, že existuje reálný předpoklad realizace výkonu vyhoštění žalobce ve stanovené době trvání zajištění. V jeho případě neexistuje překážka trvalejší povahy, která by vyhoštění bránila. Ani žalobce v tomto ohledu nic netvrdil.

III. Žaloba

8. Žalobce namítá, že žalovaná nedostatečně přesvědčivě odůvodnila dobu prodloužení zajištění. Časovou náročnost jednotlivých kroků nezbytných k realizaci vyhoštění žalobce žalovaná uvádí paušálním odhadem, nikoliv individualizovaně. V rozhodnutí chybí zdůvodnění, jaké konkrétní dílčí kroky bude třeba učinit ve stanovených 30 dnech a jaká je jejich časová náročnost. Žalovaná zjevně nedokáže odhadnout, jak dlouho bude celý proces trvat. Na jednu stranu tvrdí, že ověřování totožnosti trvá minimálně dva měsíce, zároveň ale odhaduje trvání těchto úkonů na 12 týdnů.
9. Žalobce odkazuje na judikaturu, podle které je nutné uvést, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze požadovat, aby žalovaná na základě svých zkušeností upřesnila v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů. Musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem. A soud pak musí mít možnost přezkoumat, zda stanovení konkrétní doby trvání omezení svobody odpovídá individuálním okolnostem případu a zda nebylo svévolné (rozsudky zdejšího soudu ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021-32, a Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79).

IV. Vyjádření žalované

10. Žalovaná ve svém vyjádření zdůraznila, že žalobce záměrně nechal svůj cestovní doklad u kamaráda v Srbsku. Realizace správního vyhoštění bez něj není možná. Při prodloužení doby zajištění žalovaná vycházela hlavně z informací od ŘSCP o stavu ověřování totožnosti žalobce. ŘSCP ve svém vyjádření uvedlo, že lhůta ověřování totožnosti Tunisánů trvá *minimálně* dva měsíce. Žalovaná zároveň ví, že v minulosti ŘSCP uvádělo i dobu tří měsíců. Protože ani po dvou měsících se totožnost žalobce nepodařilo ověřit, žalovaná musela přistoupit k prodloužení zajištění.
11. Nově žalovaná dodala, že poté, co byla do ZZC doručena kopie datové stránky cestovního pasu žalobce, dotyčný najednou uvedl jako své skutečné jméno M. B. A. Žalovaná proto bude muset začít celý proces ověřování totožnosti znovu. Zajištění žalobce neprodlužuje účelově žalovaná, ale on sám.
12. Závěrem svého vyjádření se žalovaná ptá, zda po ni lze spravedlivě požadovat, aby reálně specifikovala časovou náročnost jednotlivých fází vyhošťovacího procesu, pokud případ žalobce ukazuje, že jejich délku do značné míry ovlivňuje i chování samotného cizince.

V. Posouzení věci

13. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“) včas (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Krajský soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez nařízení ústního jednání. Žalobce jednání nenavrhoval a soud neshledal konání jednání nezbytným.

14. Žaloba není důvodná.

a. K rozsahu soudního přezkumu zajištění

15. Krajský soud úvodem svého posouzení předesílá, že při přezkumu zákonnosti zajištění žalobce postupoval v souladu s požadavky nedávného rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*. V něm lucemburský soud řešil otázku, zda musí vnitrostátní unijní soud při přezkumu dodržení podmínek zákonnosti zajištění státního příslušníka třetí země, které vyplývají z unijního práva, zohlednit i takové nezákonnosti, které dotyčná osoba neuplatnila.
16. Soudní dvůr EU dospěl k závěru, že požadavek na účinnost soudní ochrany zákonnosti zajištění vyžaduje, aby vnitrostátní unijní soud mohl rozhodnout o každé relevantní skutkové a právní okolnosti za účelem ověření zákonnosti zajištění. Podle Soudního dvora EU „[z]a tímto účelem musí mít možnost zohlednit skutkové okolnosti a důkazy uplatněné správním orgánem, který nařídil původní zajištění. Musí mít rovněž možnost zohlednit skutečnosti, důkazy a vyjádření, která mu dotyčná osoba případně předloží. Nadto musí být schopen zjistit si jakoukoliv jinou skutečnost relevantní pro rozhodnutí v případě, že to považuje za nutné. Pravomoci, které má v rámci přezkumu, nemohou být v žádném případě omezeny pouze na skutečnosti předložené správním orgánem“ (bod 87).
17. S ohledem na význam práva na svobodu, na závažnost zásahu do tohoto práva zajištěním (z jiných důvodů než stíhání nebo trestání trestných činů) a na požadavek vysoké úrovně soudní ochrany proto musí vnitrostátní unijní soud podle odkazovaného rozsudku Soudního dvora EU „přihlédnout ke všem okolnostem, zejména skutkovým, které mu byly předloženy, jak jsou doplněny nebo objasněny v rámci procesních opatření, která považuje za nezbytné přijmout na základě svého vnitrostátního práva, a na základě těchto okolností případně uplatnit nesplnění podmínky zákonnosti plynoucí z unijního práva, i když toto nesplnění nebylo uplatněno dotyčnou osobou“ (bod 88).
18. Z citovaného rozsudku je tak nutné dovozovat, že správní soud má povinnost při přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince (ať již v návratovém, přijímacím či předávacím režimu, tj. podle vnitrostátního práva v režimu zákona o pobytu cizinců či v režimu zákon o azylu) přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námitky uplatněné žalobcem. V řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince se proto s ohledem na specifika institutu zajištění *neuplatní* pravidlo soudního přezkumu v *mezích uplatněných žalobních bodů* (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a správní soud může, resp. má povinnost identifikovat případné další nezákonnosti zajištění.
19. Důvodem ke zrušení rozhodnutí o zajištění tak nemusí být pouze vady namítané žalobcem či vady, k nimž by soud dosud musel přihlížet z moci úřední (tj. typicky nepřezkoumatelnost či nedostatek skutkových zjištění). Ale též zjištění soudu, že došlo k porušení jiných pravidel zajištění stanovených unijním či vnitrostátním právem.
20. Ve světle tohoto rozsudku proto krajský soud nejprve posoudí důvodnost námitek, které žalobce vznáší proti svému zajištění. A následně se zaměří na to, zda jeho zajištění není nezákonné z důvodů, které žalobce nenamítá.

b. Posouzení žalobních námitek

21. Soud se tedy v návaznosti na jedinou žalobní námitku prvně zabýval otázkou, zda žalovaná stanovení prodloužené doby zajištění žalobce v napadeném rozhodnutí řádně odůvodnila. Dospěl přitom k závěru, v tomto ohledu žalovaná nijak nepochybila.
22. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců má žalovaná povinnost v rozhodnutí o zajištění stanovit dobu trvání zajištění *s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění*. Stejně ustanovení pak ve třetí větě dodává: „Je-li to *nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění*, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně.“ V souladu s čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o lidských právech („Úmluva“), který tvoří ústavní základ pro zajištění žalobce včetně jeho prodloužení, lze současně zbavit svobody jen osobu, *proti níž probíhá řízení o vyhoštění*. Zajištění a jeho délku tedy lze podle Úmluvy ospravedlnit, pouze pokud probíhá proces vyhoštění. Tento proces přitom musí probíhat *s řádnou péčí* ze strany příslušných státních orgánů. Zajištění musí mít oporu ve vnitrostátní právní úpravě a musí jí odpovídat. Zároveň *nesmí být svévolné*. To znamená, že veřejná moc musí o zajištění rozhodnout (1) *v dobré víře, že dojde k naplnění jeho účelu*, (2) musí ho vykonat na odpovídajícím místě a v odpovídajících podmínkách, a (3) *jeho délka by neměla přesáhnout dobu, ve které lze dosažení účelu zajištění rozumně předpokládat* (srov. např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 10. 12. 2020 ve věci *Shiksaitov proti Slovensku*, č. 56751/16 a 33762/17, § 55).
23. Jak poté vyplývá z ustálené judikatury, na kterou odkazoval i žalobce, při odůvodnění stanovené doby zajištění (či jeho prodloužení) je nutno uvést, „jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79).
24. Jak také plyne z judikatury, požadavek na specifikaci budoucích kroků, které mají vést k dosažení účelu zajištění, jakož i jejich časové vymezení ve vztahu k době trvání zajištění, nelze vykládat tak, že by absence časového odhadu provedení každého ze specifikovaných úkonů žalované při stanovení délky zajištění automaticky vedla k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Vždy je třeba přihlížet ke specifickým okolnostem každého jednotlivého případu. Krajský soud si uvědomuje, že pro žalovanou může být v některých případech obtížné odhadnout, jak dlouho budou trvat jednotlivé úkony směřující k vyhoštění cizince. *Pokud ovšem žalovaná takovýto konkrétnější odhad učinit nedokáže, je namístě z opatrnosti stanovit kratší dobu zajištění*. Tím jednak umožní žalobci realizovat soudní přezkum v kratších intervalech. A následně soudu umožní ověřit, zda žalovaná během této doby v řízení postupuje s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě, a bez zbytečných průtahů, či zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021-32, bod 47, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2020, č. j. 1 Azs 143/2020-48, bod 24).
25. V rámci soudního přezkumu rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění je tedy úkolem soudu přezkoumat, zda *stanovení konkrétní doby trvání omezení svobody odpovídá skutkovým okolnostem případu*. A zda nebylo svévolné. V posuzované věci dospěl krajský

soud k závěru, že rozhodnutí žalované výše uvedeným požadavkům na odůvodnění vedlejšího výroku o stanovení doby prodloužení zajištění dostatečně vyhovuje.

26. Odůvodnění doby prodloužení zajištění v rozhodnutí žalované je skutečně pečlivé. Žalovaná uvádí, jaké kroky zatím podnikla za účelem realizace žalobcova vyhoštění do Tuniska a jaké další kroky ještě podniknout musí. Uvádí přitom i časový odhad jednotlivých úkonů. Vyhovuje tak obecnému požadavku výše citované judikatury. Žalobce má sice pravdu, že tento odhad je paušální. Nutno však přihlédnout k tomu, že žalovaná prodlužovala zajištění žalobce ve chvíli, ve které se ještě nepodařilo ověřit totožnost žalobce. Žalovaná měla informaci od ŘSCP, že tento proces trvá *minimálně* dva měsíce. Tato doba sice uplynula ještě než žalovaná rozhodla o druhém prodloužení zajištění žalobce. Zároveň však nic nenasevčovalo tomu, že by se jeho totožnost nakonec nemělo podařit ověřit. Jak správně ve svém vyjádření k žalobě zdůrazňuje žalovaná, jedná se o dobu minimální. Nevylučuje tedy, že v závislosti na individuálních okolnostech každého případu, které se odvíjí zejména od míry spolupráce zajištěného cizince, může ověřování totožnosti trvat déle.
27. Je sice pravdou, že odůvodnění rozhodnutí si trochu odporuje v tom, jak dlouho obvykle trvá ověřování totožnosti ze strany tuniských orgánů. Vyjádření ŘSCP, které je ve spisu, a na něž žalovaná odkazuje, uvádí, že lhůta pro odpověď velvyslanectví je *minimálně* dva měsíce. V odůvodnění rozhodnutí však poté žalovaná uvádí, že tento proces podle zkušeností ŘSCP obvykle trvá 12 týdnů. Pro možnost prodloužení zajištění žalobce to však krajský soud v tomto případě nepovažuje za podstatné. Ověřování totožnosti cizince, který nedisponuje žádným dokladem, je pouze prvním krokem na cestě k realizaci jeho vyhoštění. Schopnost žalovaného odvíjet se od jeho praktických zkušeností z praxe alespoň rámcově odhadnout jeho trvání, hraje roli zejména u stanovení doby prvotního zajištění.
28. Při prodloužení zajištění by se stanovení doby mělo odvíjet od toho, v jaké fázi vyhošťovacího procesu k prodloužení zajištění dochází. Pokud se stejně jako v případě žalobce správním orgánům zatím nepodařilo ověřit totožnost vyhošťovaného cizince, bude důležité posoudit, zda do té doby postupovaly s náležitou péčí, zda lze odhadnout, jak dlouho ještě tento proces potrvá a zda lze pořád alespoň s určitou mírou pravděpodobnosti předpokládat, že ověřování totožnosti cizince bude úspěšné.
29. V případě žalobce nelze říct, že by žalovaná nebo ŘSCP nepostupovaly s náležitou péčí. Žalovaná několik dní po zajištění žalobce požádala ŘSCP o ověření jeho totožnosti. ŘSCP se následně obrátilo na tuniské velvyslanectví. V průběhu žalobcova zajištění pravidelně kontrolovalo stav ověřování totožnosti. Žalovaná také měla od ŘSCP informaci, že s tuniským velvyslanectvím je poměrně dobrá spolupráce a totožnosti cizinců se daří ověřovat. Žalovaná proto neměla důvod pochybovat o tom, že se nakonec podaří ověřit i totožnost žalobce. K prodloužení jeho zajištění proto přistoupila v dobré víře. To, že se ověřit totožnost nepovedlo v rámci dvou měsíců, které jako minimální trvání tohoto procesu uvádí ŘSCP, samo o sobě neznamená, že by zanikl reálný předpoklad vyhoštění. I zákon o pobytu cizinců počítá s tím, že v průběhu získávání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění může docházet i přes řádné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetích zemí. To však není důvod k ukončení zajištění. Naopak, v takovém případě lze zajištění dokonce prodloužit až na 356 dnů.

30. Pokud jde o dobu prodloužení zajištění, žalovaná ji stanovila pouze na 30 dní. V době vydání napadeného rozhodnutí objektivně nemohla vědět, jak dlouho ještě ověřování totožnosti potrvá. Zároveň musela počítat s tím, že i pokud se podaří tento krok dotáhnout do konce a žalobci bude vystaven náhradní cestovní doklad, k realizaci vyhoštění bude třeba ještě další čas související s obstaráváním samotného vyhoštění. Za těchto okolností se prodloužení pouze o 30 dnů jeví skutečně jako velmi vstřícné. Žalobci nelze dát za pravdu, že by bylo svévolné. Naopak, stanovení kratší doby zajištění je za daných okolností zcela žádoucí.
31. Krajský soud v minulosti žalovanou v několika svých rozsudcích kritizoval právě v souvislosti se způsobem, jakým přistupovala ke stanovení doby zajištění nebo jeho prodloužení. Tuto dobu často stanovovala paušálním odhadem tak, že výsledné číslo (které často přesahovalo 90 dní) nenacházelo svůj odraz v konkrétnějším časovém vymezení jednotlivých kroků vedoucích k vyhoštění cizince.
32. Zároveň krajský soud opakovaně zdůraznil, že rozumí tomu, že po žalované nelze vždy spravedlivě požadovat, aby odhadla, jak dlouho budou jednotlivé fáze vyhošťovacího procesu trvat. Rozhodně není cílem krajského soudu donutit žalovanou, aby v rozhodnutích o zajištění uváděla nahodile zvolená čísla a tím vyhověla přísným požadavkům kladeným na odůvodnění doby zajištění. V případech, ve kterých žalovaná jednoduše nedokáže učinit přesnější odhad, krajský soud nemá problém akceptovat odůvodnění rozhodnutí o zajištění či jeho prodloužení bez uvedení konkrétních odhadů pro jednotlivé kroky procesu vyhoštění, je-li doba toho zajištění kratší (cca 30 až 40 dní, viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 10. 2022 č. j. 41 A 46/2022-26). Krajský soud proto oceňuje, že v případě žalobce žalovaná na tuto judikaturu reagovala a jeho zajištění prodloužila pouze o 30 dní. V okolnostech tohoto případu krajský soud považuje takto stanovenou dobu za naprosto přiměřenou. Námitky žalobce mířící vůči odůvodnění doby prodlouženého zajištění tedy nejsou důvodné.
33. Dále se krajský soud bude zabývat tím, zda rozhodnutí žalované netrpí jinou vadou, která by pokračující zajištění žalobce činila nezákonným.

c. Posouzení dalších podmínek zajištění

34. Právo na osobní svobodu je jedním z nejvýznamnějších základních práv každého z nás. Zbavení osobní svobody proto musí představovat výjimku ze zásady, že veřejná moc nemůže jednotlivce zbavit osobní svobody. Přípustnost této výjimky podmiňují úzce vykládaná kritéria definovaná v základních čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech („Úmluva“), čl. 8 Listiny, zákoně o pobytu cizinců a směrnici č. 2008/115/ES („návratová směrnice“) ve spojení s čl. 6 Listiny základních práv EU.
35. Aby zajištění cizince splňovalo podmínku zákonnosti, musí v první řadě sledovat konkrétní účel a zároveň musí být reálné, že zajištění tento účel naplní (musí existovat tzv. reálný předpoklad vyhoštění). V této souvislosti je také nezbytné, aby příslušný orgán, který nese odpovědnost za uskutečnění vyhoštění, vedl toto řízení s náležitou pečlivostí (viz např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 6. 2018 ve věci *Kahadawa Arachchige a ostatní proti Kypru*, stížnosti č. 16870/11, 16874/11 a 16879/11, § 58). Kromě toho musí existovat konkrétní zákonem předpokládaný důvod pro zajištění cizince. Toto zajištění také musí být nezbytné (tzn. mírnější donucovací opatření by nestačilo) a

přiměřené (pokud jde o jeho délku). Krajský soud proto ověřil naplnění jednotlivých podmínek zákonnosti zajištění žalobce.

36. Účelem žalobcova zajištění je realizace jeho vyhoštění do Tuniska. Rozhodnutí o jeho vyhoštění nabylo právní moci již dne 4. 8. 2022.
37. Zákonným důvodem zajištění žalobce je § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tj. existence nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. O naplnění tohoto důvodu zajištění, který má svůj předobraz v čl. 15 návratové směrnice, dostatečně svědčí skutkové okolnosti, za kterých žalovaná žalobce zajistila. Kromě toho, že u sebe neměl žádný doklad totožnosti, účelově uvedl, že je státním příslušníkem Sýrie, protože ví, že „jako Tunisian by měl problémy. Jednodušší to mají občané Sýrie.“ Jak se navíc ukázalo později, žalobce nepravdivě uvedl i své jméno. Kromě toho měl v plánu neoprávněně cestovat do dalších členských zemí EU. Již tyto okolnosti dostatečně dokládají, že u žalobce existuje riziko útěku.
38. Krajský soud nemá pochybnosti ani o tom, že zajištění žalobce je nezbytné a že by případné použití mírnějších donucovací opatření (ve smyslu § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců) nebylo účinné. Žalovaná se touto otázkou zabývala a krajský soud s jejím posouzením souhlasí. Jednání žalobce žalované znemožnilo upřednostnit některou z alternativ k detenci. Nic nenásvědčovalo tomu, že pokud by ho žalovaná nezajistila, žalobce by dobrovolně vycestoval do vlasti. K území ČR nemá žádný vztah, nemá zde rodinné ani ekonomické vazby. Nemá adresu pobytu, na níž by se případně mohl zdržovat, ani neměl finanční prostředky ke složení kauce.
39. Také není důvod pochybovat o existenci reálného předpokladu vyhoštění. Pokud jde o důvody znemožňující vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, jejich neexistenci potvrzuje pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění. V takovém případě si o nich žalovaná nemusela sama činit předběžný úsudek. Není zde ani jiná skutečnost, která by vrhala stín pochybností na existenci reálného předpokladu vyhoštění. Ověřování totožnosti žalobce pořád probíhá. A jak již krajský soud uvedl výše, zatím nic nenaznačuje, že by nemělo být úspěšné. Krajský soud zároveň v předchozí části tohoto rozsudku potvrdil, že žalovaná v rámci vyhošťovacího procesu postupuje s náležitou pečlivostí a že dobu, pro kterou zajištění žalobce prodloužila, stanovila přiměřeně existujícím okolnostem.
40. Krajský soud proto nenalezl žádnou vadu, která by způsobovala nezákonnost žalobcova zajištění.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

41. Krajský soud žalobu pro nedůvodnost zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
42. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost*

proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno dne 30. listopadu 2022

Martin Kopa, v. r.
samosoudce